

DRŽAVLJANSKA VOJNA – SPOPAD MED SLOVENC

1. Zakaj so se Slovenci spopadli med seboj

Nasprotje med meščanskim in marksističnim taborom obstajalo že pred vojno – **nasprotje zaradi različnih idej in političnih pogledov**

Komunistična stranka se je odločila za **oborožen odpor**

Septembra 1941 ustanovitev Varnostno obveščevalne službe - **VOS**

„S smrtjo kaznovala“ številne protikomunistično usmerjene Slovence

»Člen II. S smrtjo se kaznuje:

1. kdor izda neposredno ali posredno oblastem okupatorjev ali z namenom izdaje priobči ali širi tajnosti organizacije in dela narodnega osvobodilnega gibanja;
2. kdor izda ali ovadi oblastem okupatorjev osebe, ki vodijo, sodelujejo ali podpirajo narodno osvobodilno gibanje;«

(Odlok SNOO o zaščiti slovenskega naroda in njegovega gibanja za osvoboditev in združitve, 16. septembra 1941)

Meščanski tabor se je odločil za **lojalnost do okupatorja**

»Fantje, bodimo oprezni! Komunisti se hočejo vti-hotapiti tudi v naše katoliške organizacije, da bi jih uničili in zapeljali našo mladino v najhujšo zмотo. /.../ Komunistu velja naš boj, za katerega je vredno žrtvovati veliko moči, da obvarujemo naš narod pred najhujšim sovražnikom.«
(O komunistični propagandi, Kres, št. 15, 1940)

Nekateri sodelovali z okupatorji – **kolaboranti ali izdajalci**

Vloga katoliške **cerkve**

2. Ustanovitev vaških straž

Nestrpnost med obema taboroma je prerasla v oborožen spopad med Slovenci – **DRŽAVLJANSKO VOJNO**

Meščanski tabor je **poleti 1942** v **Ljubljanski pokrajini** ustanovil oborožene skupine – **VAŠKE STRAŽE**

Namen delovanja:

- samoobramba podeželskega prebivalstva pred revolucionarnim nasiljem OF,
- uničiti partizansko gibanje

Italijani so jih priznali za svoje **prostovoljne protikomunistične milice**
- **MVAC**

Z **oboroženim sodelovanjem z okupatorjem** so pripadniki vaških straž, četnikov in meščanski tabor zašli v **kolaboracijo** oziroma **izdajstvo**.

Ob kapitulaciji Italije so se z vaškimi stražami in četniki spopadli **partizani** in jih **premagali**.

Turjak

Grčarice

Po kapitulaciji Italije je naraščalo število partizanov.

Ob vaških stražah je na Slovenskem delovalo tudi **Četniško gibanje**

Povezani z voditeljem četniškega gibanja v Jugoslaviji Dražem Mihailovičem

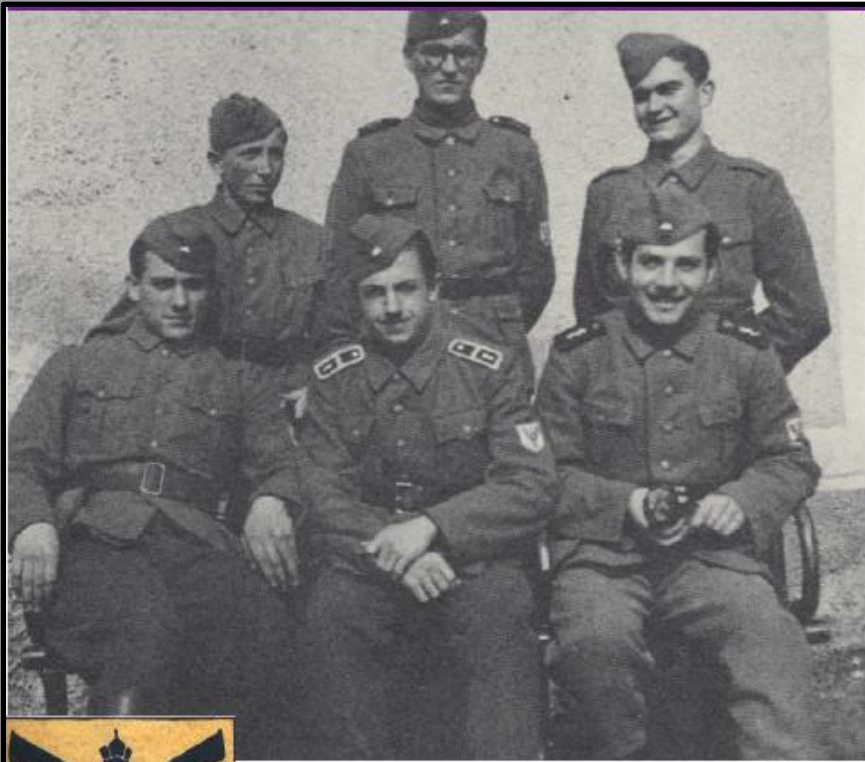
Povezali z Italijani

Napadali partizane

Ilegalno ustanavljali oborožene oddelke

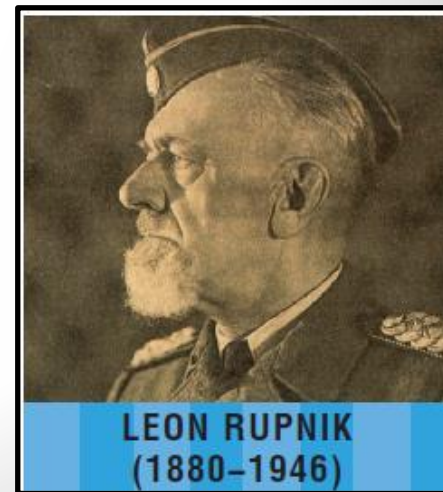
3. Za katere cilje so se borili slovenski domobranci

Enote domobrancev so sestavljali nekdanji pripadniki vaških straž in četnikov pa tudi mnogi protikomunistično usmerjeni mladinci in študentje.

Po kapitulaciji Italije so oblast nad Ljubljansko pokrajino prevzeli **Nemci**.

Vodstvo so zaupali **Leonu Rupniku**.

LEON RUPNIK
(1880–1946)

Na pobudo Leona Rupnika je bilo ustanovljeno
SLOVENSKO DOMOBRANSTVO,
da bi Slovence branili pred komunizmom

- Delovali kot pomožne policijske sile pod nemškim poveljstvom.
- Predvsem varovali prometne povezave in vasi.
- Med nemškimi ofenzivami proti partizanom pomagali redni nemški vojski.

Ob koncu vojne so se **umaknili** na avstrijsko **Koroško** in predali **zaveznikom**.

Aprila 1944 **prisegli** Hitlerjevi Nemčiji.

Od Nemcev **dobivali** orožje in plačilo.

Delovali v Ljubljanski pokrajini, na Primorskem in Gorenjskem.

Domobranstvo štelo okoli **13.500 mož**.